

Omelia sobre lo psalm de profundis.

En la fonda trista/e plorosa vall de
lagrimes/on de continu los trists miserables pecca/
dors al etern rey de gloria tan greument desobehint
offenen caminant la mia culpable inpenident consciē
cia p les vertz florides y delitoses silues deles affecti
ons mundanes/hi perduda en lo trist laberinto de tã
infinitz delictes/ab crits de greus plozr toquãt ales
tanquades portes aquella dela mia trista anima tan
dolorosa embaixada/se feu ales vberzes finestres dela
mia blitosa vista vna discreta/e graciosa donzella que
volũtat se nomena. la qual totes les humanes forces
ab molt gran senyoria vencent subiugua. E vent que
semblãtz coses d'la desigada si on los acostumatz pas
sos endreçaua tan fort desuiauē/sols d' vna entrestida
y no poch desdenyosa continēça los feu resposta. de
que toquant altra vegada ab tan adoloritz plants les
tristes querelles lamentant endreçauen/que ala suauí
tat d' tan dolces paraules no pogue tanquaz les afala
gades ozelles vna altra no poch trista/e pensosa don
zella. la qual contrició p'fetamēt se blasona. E obrint
vna secreta porta que atritio nomenen ala embaixa/
da tã noble sens neguna tarda volgue donar entrada
Entraren ab no poqua tristoz/ satisfactio/ y peniten/
cia p' embaixadors nobles. Portaua satisfactio de ve
lut negre vna cloixa ab vn sobreleuat titol en la part

a

dreta obrat dela color mateixa. Lo qual de semblant manera les secretes intentions declaraua. Non dimittitur peccatum nisi restituatur ablatum. Entra penitencia portant de velut burell vna roba de stat fins en terra tota plena de vnes entretallades disciplines desmaltes negres y deya dentro la letra. Penitentia est mors peccati. De que arribats dauant la mia tan esmortida conscientia ab hun entrestit gest. A semblants paraules donaren principi.

Parlen los embaixadors ala conscientia

Despertat/o adormida conscientia que has tornat a perdre per tan grans demerits aquella del omnipotent deu tan habundosa gratia/que perdent en temps ab aqll primer desobedient pare sens alguns merits sino sols per amor volgue tornarte. E no vulles ab tan grans delictes descansant reposar en lo mortal a parent delitos viure. E sino migancant lo diuinal auxili no pots cobrarla. Mira si tu volguesses ab tanta amor lo omnipotent du ajudar te volria/mas per esser iust podent ho fer sens tu nou fa puix nou consent iusticia bajas dolor dela trista anima q̄ p tan grã culpa en lo trist doloros carcere dinfern sera catiua.

Despertas la adormida conscientia.

Mas al so de tan lamentoses paraules despertant se la adormida conscientia/ y coneixent que ab lo greu y feixuch pes de tan infinits delictes al profunde cen/

tre del infern caminaua. **E** que les enceses flames de la preuenient gratia que ala sua primera causa en los celestials imperis muntant nos exalcen ja quasi del tot se mostrauen apagades/acostant ab esforços de poderosa força al fort acer del enduret cor aq̄lla de attricio tan fina pedrenyera e ajudant hí la dispositio de aq̄lles no òl tot esmortides flames/sorti sols vna purna de vera dolor com de mos mals dolre nom podia **E** toquant en la subtil esca dels tan alts merites dela sagrada passio òl redemptor nostre pogue tonar a encendre quant a respecte meu aq̄lla diuina gratia sens la qual obrar algunes perfetes obres en esta mortal vida seria impossible p̄ on coneixent la contrita conscientia la granea deles offenses q̄ tan greument p̄tra lo creador cometia. **E** q̄ sens la voluntat aquí lacte òl voler o desuoler sendreça no podia p̄posar cosa ninguna ab vna suau entonatio semblâtes paules entona

¶ Parla psuadint la conscientia encesa
ala voluntat freda.

¶ Puij no puch forçarte sera forçat axi ab simples paraules afalagadament indubirte/o voluntat senyora e tribunfant princesa de totes les humanes forces. **E** com lo teu creador pots desamar puij sols per amor ò nores ta creada y essent ver deu volgue ser home p̄ que los homens vnits ab deu tan altament deifique **E** com pots desamar aquell qui per amarte apres de esser vituperat escarnit coronat de spines e açotat: en cara volgue morir a tan greu mort clauat en mig de
a.ij.

ladres per voler te donar aq̄lla eterna gloria / la qual
tan justament per tos demerits mereixes perdre y ab
los braços vberts essent p̄ tu desdenyat no d̄ixa de p̄
donar te. E com no penses que desamant lo seras de
sterrada en la trista plorosa coua on no solament ja/
mes finara lo teu doloros plâyer mas encara de cru
els penes turmentada ab los eternamēt cōdempnats
sens algũs limits despendras lo tēps de tan doloros
viure.

Donas p̄ vençuda la voluntat.
De tan deuotes psuasions voluntariamēt la volūtat
donât se p̄ v̄çuda. y trobât se ab la v̄cedora p̄sciēcia
en lo p̄funde cētre de tan infinides culpes ab lamēta/
bles ve' al omnipotēt deu semblâtes paules endreça.

**De profundis clamaui ad te domi
ne: domine exaudi vocem meam.**

En lo mes baix / daquella vall escura
On nostres mals / te causen oblidar nos
Ab plors molt trists / plorant la creatura
Quelles hoix / senyo: puix so procura
Que sols morist / pera voler salvar nos
Quen tu mon deu / es lo poder alçar la
y en ella sols / que may te desempare
E per ser iust / si be no pots forçar la
Per ser clement / molt menys desemparat la
Quix lo voler / vol ja que si prepare
Tenia girades les spatles yo mes q̄ tots los homēs
miserable peccador: ala encesa antorcha d̄la tua catho

lica veritat / empēyent me p̄ les roques altes de innu/
merables peccats la inclinació y fragilitat hūana. La
mia trista misera carn ales excellēts virtuts rebelle / e
ala bestialitat de innumerables vicis donada. La rabo
sens rabo ab la segua y escura bena de ignozancia em
benada. La volūtat com a cauall indomit desfrenada
volent lo q̄ uol sens límits del degut orde. Quant p̄si
derant q̄ tu clemēt piados y misericorde senyor. *Nō*
vis mortē peccatoris: sed ut conuertatur et viuat. Ab
los meus indignes genols toquant les fredes loses ó
la mia consciencia. y ab vn no ficte plo: posant p̄ fel
tercer entre la tua iusta ira e lo meu tan gran demerei
xer aq̄lles dela tua sacratíssima passio tan infinite me/
rits. E agenollāt me dauall la piadosa ombra dela tua
real bandera: la qual es óla tua p̄ciosíssima sanc̄ ten/
yida. e aq̄lla en les fermes mans dela crebença tenint
estreta: te suplique inuoque / e piadosamēt reclame:
q̄ no vulles dela granea deles m̄ies tantes abomina/
bles fallides mirant punir me. Car si conech que p̄ la
menor de aq̄lles com a indiscret mariner seguint los
diabolichs suaus cants óla enganosa serena que es la
fragil natura humana mereixch p̄ore lo t̄mo óla tua
tostemps prompta misericordia. *Hi* segons les rigo/
roses leys q̄ vera iusticia iustament ordenant decreta
barre los forts esculls del trist penos infern misera/
ble. *Mero* senyor bondat infinida. *Cui* proprium est
misereri. t̄inch ferma sperança que no volras que la
factura a ymatge y semblança tua per possehir les
a.iiij.

celestials belles cadíres quel suberbo dampnat luci/
fer ab la sua dampnada esquadra degudament perout
hauia per tu de no res creada hí ab la tua acerbissima
mort y passio recreada tan excellent triūphant pom/
posa gloria pda. E per q̄ no la pdes/axí com volguist
hoir la plorosa contrita magdalena/e molts altres.

**Fiant aures tue intendentes: in vo
cem deprecationis mee.**

Quix que yo trist/peccant obri la porta
Del viure meu/on fes la mort entrada
Dereixch senyor/passar la vida morta
Yaxí penant/puix ta mercem comporta
Plorar tostemps/la mia gran errada
Hojes me donchs/puix toque les anelles
De pietat/y no les de iusticia
Car propi es/a tu fer marauelles
Ya tu fer yo/les gracies daquelles
Quix dones goig/ala mia tristicia

O senyal d'extrema benuolença/ que cinch milia anys
passats dela creacio mundana tu forçat de sobirana a
mor quiet forçaua dela mes alta spera deuallant sens
partirte del eternal deu ton pare/de omnipotent cre/
ador te volguist fer creatura/de imortal deu/ver hom
mortal passible e germa nre p̄ quen los benauētuzats
anys tres y trenta dela tua gloriósa vida morint nos
libertasses del tan subiugat catiueri. E axí benigne ho
mil mansuet senyor estret ligat en la dura columpna

ab cruels mortals açots sens nombre per cãcellar lo
anticb contracte per lo qual dela perduda anima no/
stra lo damnat satañ tenia tirànica vsuapada senyoria
consentist quel verge pergami dela sagrada humani/
tat tua fos en tan espesses e diuerses parts rōput que
de aquell nos pogues legir alguna letra. Quia a plã
ta pedis vsq; ad verticem capitis nō fuit in te sanitas.
y encara a vituperosa lega mort clauat entre ladres p
nosaltres ìgrats tota la vida ó aspres cruels turmets
turmentada despendre per que cluats en creu los te?
delicats peus e braços restas en lo trist loch de pena
per tu cluats tostemps lo diable. E per lo habundos
griffo dela copiosa font del costat dela tua excellētissi/
ma persona deixar nos de aygua/e sancb los set rius
capdals que son los set sacraments ó la mare nostra
militant sglefia p que tota hora cōtrits poguessem la/
uar les leges abominables taques dela nra pñefandis/
sims peccats bruta conscientia. Prometēt nos senyoz
mes desigos dela salut nostra q̄ nosaltres no seriem si
detestant nres enormes crims ab vez penident confes/
sauem donar nos daqlle absolutio cōplida. Presentē
yo dauant la mansueta benigne y affable presentia tua
recordāt te q̄ so tō vassall e creatura sagellat en lo frōt
ab lo sagell ó la vera creu sacra q̄ es la tua tan excellēt
marq̄ y pñessant atorgue y plozāt cōfesse hauer offesa
īfinidamēt la diuina magestat tua Donchs senyoz gi/
rāt en mí los vlls de clemētia/oblida les mies culpes
oblida les mies faltes/oblida les mies erres. Nam.
a.iiij.

Si iniquitates obseruaueris domi- ne: domine quis sustinebit?

Si dins lo loch/escur de trista pena
Mereixch penar/senyo: per mos delictes
Donam la ma/ans que peccant toffena
En maio: grau/y fent viuint lasmena
Per tu vençre/dínfern los forts conflictes
Car tu sens mi/pozies be saluar me
Mas yo sens tu/no vols que res mereixca
Puix basten sols/tos merits ajudar me
Si nols mereixch/no crech vulles damnar me
Puix mas creat/a si quet possebeixca

Car si volies p los meus demerits segons iusticia vol
damnar me: on seria la tua infinita misericordia: on la
pietat imensa: Et i inferno quis pfitetur tibi: on la
liberal ptenca quel teu sagrat cap en larbre dela san-
tissima creu als peccadors q de merce suplicant te re-
clamen inclināt se diu/fiat/ E p q tendries los sagrats
braços vberts estesos si nom abraçaues: p q les deli-
cades libals mans foradaues/ si en mi fossen auares:
p q lo cap coronat de doloroses spines/ si dles mies in-
utiles vanes cogitaciōs not oblidaues: p que los vlls
tancats si deles mies abominables fallides mirant te
recordaues: Asseguram senyo: la infallible promesa q
has fet de saluar me/ puix pmetēla las feta necessaria
E si yo sols hu hagues comes los infinits peccats de
tots los homēs/o fos lo ipiados cabim de son jerma

cruel homicida / o lo celerat nefandíssim judes / puix de /
testat les mies culpes ab ver penedimēt iplozās la tu
a clemēcia no lam denegaríes. car tots los originals
venials y mortals delictes son en la gran mar d'la tua
abundantíssima misericordia com vna sola gota d' aygua
Si son grans e intollerables les mies offenses: gran
e abominable son lo peccat de sent pere negant la tua
magestat infinita y ab los vlls d' clemēcia volguíst mi
rāt saluar lo. Si son ptinues / al ladre ptinu peccador
pdonist en la fi d' son viure. Si son sangonosos al glo
rios gran rey dauiu / e al benauēturat pau enemich la
uors pseguido: dela tua santa ley xpiana homeyer ab
los altres del teu pmez martre glorios sibeue / e a inu
merables altres has feta tan senyalada special grā. E
si yo varant en la pillosa mar de culpa carregada de
peccats ab la nau d'la mia debil psona so arribat en lo
tēpestuos golff d' pena / veja senyor lo sent elm en la p
ba q' es la encesa llū dela tua diuina grā / y ab aqlla puix
mi ppare y ab los segurs pspers vets d' bones obres
arribare al delitos port dela felicitat efna cantant ab
lo símbol dela cobrada gracia. **Dirupisti dñe vincula
meaztibi sacrificabo hostiam laudis. y portara los a/
coits en tan dolça cantoria la confessio sacratíssima la
qual dregant los uergonyosos vlls dauant lo teu diui
nal cōspecte te demana aqlla tua clemētíssima misericor
dia. **Quia apud te propiciatio est: et
propter legez tuam sustinui te dñe.****

No es tan gran / senyor per molt que sia
Lo meu peccat / com la gran merce tua
Ni pot fallir / ala greu dolor mia
Lo teu poder / puix mon voler cambia
Lo mal en be / y ab tu fortment se nua
Si so caygut / tu senyor pots valer me
Com has valgut / alçant los cayguts pares
Si he pogut / per greus peccats desferme
Puix me penit / tu sols poras referme
Que per tostemps / los peccadors em pares

Car negu sperât la tua liberalissima misericordia no deu james desperar daçlla. Ni menys dela tua amor infinita puix sols per amar nos volguist pèdre la humanitat sagrada que es la diuina salamandra que en les tues diuines flames d'amor y caritat perfeta viuït nos ha procurat la eternal vida. E si tot aço no basta pera del tot placarte Recort te senyor que morint per donaves als qui a tan cruel mort te matauen. E que al maluat judeu agenollat conuidaues de voler perdonarli. Don puch verdaderament dir que si als indurits impenidents peccadors vsant de ta gran misericordia per força volries salvar si afer lo còtrari not obligaua justicia. molt mes a mi q̄ no sols to demane mas affectadamēt mi prepare. E sino tāt com deuria causau q̄ son dins mi los sperits rebelles puix q̄ peccant aq̄ll rebelle pare ab ell p̄dem la primera gr̄a los quals poch ni molt p̄iudiquen la voluntat libera del fr̄ach arbitre mas ab la subtil enza ó rabo dins la q̄l

amaguen aqll ó semblança de be tan mortal verí ó les
antigues merzines poden lo voler nre no forçar mas
voluntariament ala mort presentarnos. E si tu seny/
or vols no poder fer ab la ordenada potencia coses
que imperfectio porten essent empero lo defalliment
en elles que no poden rebre lo que donar los pories
Dich te que ab semblant ley no deus de mes iustes p̄
garies defendret / que puix ma voluntat desiga voler
aquelles coses que vol ta magestat diuina / si tu deles
inductions glorioses dela tua preuenient gracia li do
nes tal part que ales altres peruerses dela antigua
falta vençent desrobeixca Deuotament seguira los
gloriosos vestigis dels teus diuinals preceptes. y tu
senyor no vendras amenys dela tua promesa mí/
sericordia. E yo pore lauors degudament cantar.

**Sustinuit anima mea in verbo e/
ius: sperauit anima mea in dño.**

Puix quen la creu / morint per culpes mies
En tu senyor / tan gran rigor mostraues
La pietat / negar me no deuries
Vent que la part / que pendre non volies
Als peccadors / ab gran amor donaues
Donchs quant so mes / daquells lo mes indigne
y en tu mom deu / molt fermament espere
Vent quem penit / deus esser mes benigne
Car no venguist / a conuertir lo digne
Mas sols linjust / puix may se desespere

Car pmer òl acostumat mouiment cessara la celestial
roda. E pmer lo iorn illuminara lo vespre. y la nit lo
dia q̄ la nra spança quāt a respecte dela tua infallible
p̄sciencia puga mētir nos. Que axí com adā nre pare
del stamēt dinnoscencia fins al teu pmer adueniment
no sens dolorosos plants speraua en la tua certa pro
mesa la redēpcio nra / hī en lo segō ab gran goig spera
q̄ tu senyor lo glorifiques. Així la mia trista anima de/
les enfosquides tenebres dela nit ò culpa en qui p̄ yo
esser de adam verdader fill volguist crearla ab lamen
tables y adolorides veus speraua dela tua gracia les
clares luminoses antorches fins que banyant se dins
la gloriosa piscina en qui nostres originals fallides la
uāt se denegen. fuyst aquell diuinal pbebo qui ab les
sues daurades ales lí porta lo jorn de gracia. Y apres
en tu senyor esperant aquella tan abundosa remissio
ò los infinits delictes. Si per esser iust fins aci com a
verdader hī glorios calandri lí giraves del tot la tua
affable cara volēt p̄noscicarli aquella dolorosa eterna
mort esdeuenidora. Ara p̄ ser misericorde seras la mā
sueta diuina coloma q̄ passat lo diluui ò mos infinits
demerits portaras dins la tua gloriosa boqua la fi ò la
mia desigada sperança puix q̄ ab aq̄lla la volguist pro
metre. E yo sere lo mansuet e homil signe que cantāt
dins los verts hī delitosos prats dela mia certa con/
fiança confortant a mi e a tots los elets fidelissims
crestians verdader poble de israel qui ab lum de fe
vem a tu deu hī senyor nre ab dolces ve⁹ morint dire.

A custodia matutina vsqz ad noc tem: speret israel in domino.

Si he perdut / mon temps en males obres
Del jorn primer / fins ara quem recorde
Ar am penit / pregant te quem recobres
No menyspreant / los meus serueys tan pobres
Puix tu senyor / est rich misericorde
Si es molt gran / lo nombre de mes faltes
La gran merce / es maior infinida
Si per adam / yo tincb les carns malaltes
Sana les tu / quest metgey not desaltes
Del peccador / puix peccant se penida

É manifestissimamēt se mostra car lo maior mal que
tentist en lo discurs d'la sagrada passio tua fon lo pre
neure de continu en la diuina intelligencia en la qual
totes les coses en vn instant se presenten que les tues
sanchs precioses vna gota d'les quals infinite mons
podia rembre a tots no saluarien. Ab molt iusta occa
sio de ta pietat no desespere ni desesperar instament
poria. per que sols me has creat pera voler salvar
me. Si lo teu celestial pare per salvar los peccadors
tenuia dels celestials imperis. Perdonam donchs
senyor puix veus que les mies obres si pparen. E no
sia yo la trista occasio que en la tua misericordia infi
nida se troben alguns limits. Que axi com peccant a
quell rebelle pare ptra tu infinit deu la satisfactio del
peccat no consentia ser finida: axi la tua misericordia

per miga dela qual hauies no sols ó perdonar aquell
infinít delictes: mas encara totes nostres infinides cul
pes son necessari que fos infinida. E axí lo gran coro
nista del sperit sant dauíu de tu testificant bo recita.

**Quia apud dominuz misericordia:
Et copiosa apud eum redemptio.**

Bastaua sols/per apoder saluar nos
De tu sols deu/vna paraula sola
Mas liberal/volguist per mes amar nos
Ab tu mateix/en creu morint comprar nos
Aconsolant/los quel mon desconsola
Sil cors ingrát/sespenya per la costa
De greus peccats/peccant de bozan hora
Nostresperit/a tu ver deu sacosta
Donchs pren lo tu/bi mira quant te costa
yal cors tambe/puix fa lo mal yl ploza

E si vols dir que la mia penitencia no satisfia segons
la granea de mos demerits: tampoch nom deus dei
xar perir de iusticia. Perque si lo desmayat cors ans
desser vençut en la no tan pillosa: com temuda batal
la daquest mortal viure ala trista vall ó miseria dreça
los tristes passos. All meu sperit senyor qui ab lesforç
dela tua diuina força tan esforçadamēt batallāt se de
fensa no deus voler de iusticia migācant los tan alts
merits te^o deixar lo pore. Donchs puix ve^o la mia aia
ab les armes glorioses dels te^o sants inppis tan fort
ófeores hi socorreguda p aqll's óla tua sagrada passio

inuencibles esquadres tinch per impossible que dins la
segura fortalea dela tua infinita clemencia retraure
nom deixes. E si del tot no volras abaixar-me aquell
glorios pont leuadis dela tua diuina gracia/p la vna
part minant per les glorioses mines dles tues sagra
des nafres. E p l'altra esqualant ab aquella scala glo/
riosa dela diuina mare tua/ales dolces pregaries de/
la qual no poras taquar les tues afalaguades orelles
entrare sens tarda alguna dins la posada tan delito/
sa dels teus misericordes estrados. Don ella empe/
radriu senyora de cert nos assegura dient.

**Et ipse redimet ysrael: ex omnibus
iniquitatibus eius.**

**Fi dela obra endreçada
ala verge maria.**

**A tu puix tu/verge mare diuina.
Danes ton fill/bi may te descontenta.
A tu pertany/donar nos medicina.
Puix dels malalts/est la sacra piscina.
yl masor be/quels nostres vlls contenta.
Malalts som tots/bi morts si nons ajudes.
Ans quel peccar/per culpano empresone.
Mas si tenim/les forces ja vençudes.
James tendrem/les nostres lengues mudes.
Pregant a tu/que faces quens perdone.**

Omelia feta per lo venerable mossen jeronim fuster/
beneficiat en la seu de valēcia. compilada de vna lar/
gua expositio composta per ell dit mossen fuster/ E p
lo magnifich y venerables mossen galuany de castel/
ui/ mossen pere adria/ E mossen pere anyo sobre lo
psalm de profundis. La qual omelia fonch empremp
tada en la insigne ciutat de valētia p lambert palmarz
alemany. al quinzen dia d abril. any mil. cccc. nozāta

